

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๓/๒๕๔๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๖๗๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคี สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ นายอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรครักสามัคคีได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ ได้มีการประชุมจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรครักสามัคคี ซึ่งมีคณะผู้จัดตั้ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อกำหนดนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๕ คน นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรครักสามัคคี เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พรรครักสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายสุภชัย พงศ์ภคเธียร ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหารพรรค ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรครักสามัคคี

หลังจากนั้น พรรครักสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ ว่า นายธีรยุทธ นิมสกุล ขอลาออกจากสมาชิกพรรคและตำแหน่งโฆษกพรรค ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรครักสามัคคี และเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ พรรครักสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรครักสามัคคี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ มีมติเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติม จำนวน ๕ คน และเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรครักสามัคคี

ปรากฏว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักสามัคคี (คือ ภายในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการจึงครบกำหนดในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการถัดไปวันแรก) พรรครักสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรครักสามัคคีชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ปรากฏว่า นายอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา หัวหน้าพรรครักสามัคคี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ยอมรับว่าพรรครักสามัคคีไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องจริง และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องขอ

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรครักสามัคคีไม่ได้แย้งคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคี โดยยอมรับว่าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรครักสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ